

(17) *Es fehlt vor allem ein politischer Führer, der die Massen mitreißen kann. Boxer Vitali Klitschko, dem manche diese Rolle zutrauen, spielt sie zurzeit nicht.* (Spiegel Online, 26. November 2013)

(18) *Der Kiewer Politologe Wadim Karasjew erwartet, dass in den Führungspositionen altbekannte Gesichter auftauchen werden: „Auch wenn das Volk mit ihnen unzufrieden sind. Es gibt keine anderen Politiker im Lande.“* (Berliner Zeitung, 25. Februar 2014)

Висновки. Принципово важливою для розуміння ефективності впливу громадянського суспільства на євроінтеграційні процеси в Україні є усвідомлення того, як інтерпретується контекст та перебіг подій в Україні з боку інших учасників цих процесів. Німецький медіапростір відіграє неабияку роль в формуванні системи оцінок пересічних німців та німецькомовного сектору євроспільноти, а тому репрезентативність окремих кроків (та концептів) України на шляху інтеграції сприяє формуванню «європейської репутації» країни в цілому, її готовності поділяти європейські цінності.

Майдан 2013-2014 рр. як один з таких кроків, ініційованих громадянським суспільством, отримує у німецькомовному дискурсі масмедіа доволі нейтральну та стриману оцінку: Майдан не зміг утримати початковий курс на мирне долучення до системи європейських цінностей; історична пам'ять німецького народу не може змиритися з наявністю радикально-екстремістських настроїв на Майдані, а відсутність чіткого курсу та політичного лідерства на Майдані викликає сумніви щодо дієздатності цього інституту. І, хоча у подальшому прагнення українців практикувати визначальні для соціального, політичного та правового європростору цінності виکارбувалися в іменуванні *Революція гідності (Revolution der Würde)*, за Майданом 2013-2014 рр. закріпилася стійка асоціація з прагненням народу до повалення чинної влади та реорганізації соціально-правових структур країни. **Перспективами** подальшого дослідження вважаємо вивчення валоративного портфолію феномену Майдан на матеріалі дискурсів ЗМІ Великої Британії та США.

Дослідження виконане в рамках наукової роботи молодих учених «Механізми впливу інститутів громадянського суспільства на євроінтеграційні процеси в Україні» (№ 15.01.10-02.16/18.3П).

Література

- Болдырев Н. Н. Когнитивная семантика : Курс лекций по английской филологии / Н. Н. Болдырев. – Изд. 2-е, стер. – Тамбов : Изд-во Тамб. ун-та, 2001. – 123 с.
- Приходько А. М. Концепты и концептосистемы / А. Н. Приходько. – Днепропетровск : Белая Е. А., 2013. – 307 с.
- Lokotsch K. Etymologisches Wörterbuch der europäischen Wörter orientalischen Ursprungs / Karl Lokotsch. – Heidelberg : Carl Winter's Universitätsbuchhandlung, 1927. – p. xvii, 242 p.

УДК: 811.111 : 81'373.231

ЄНИКЄЄВА С. М., ЄНИКЄЄВ Д. С.
(Запорізький національний університет)

АНТРОПОНІМ DONALD TRUMP ЯК ОСНОВА ДЛЯ СТВОРЕННЯ ЛЕКСИЧНИХ ІННОВАЦІЙ В СУЧАСНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

Статтю присвячено виявленню екстралінгвальних та внутрішньомовних чинників творення нової лексики на базі антропоніма DONALD TRUMP в американському варіанті англійської мови. У результаті словотворчого аналізу неологізмів та окказіоналізмів, вихідною основою для яких слугував зазначений антропонім, виявлено продуктивні способи їхнього творення, висвітлено роль традиційних і нових словотворчих засобів у формуванні досліджуваних англійських лексичних інновацій.

Ключові слова: антропонім, спосіб словотворення, лексична інновація, неологізм, окказіоналізм.

Еникеєва С. М., Еникеєв Д. С. Антропоним DONALD TRUMP как основа для создания лексических инноваций в современном английском языке. В статье определены экстралингвальные и внутриязыковые факторы формирования новой лексики на базе антропонима DONALD TRUMP в американском варианте английского языка. В результате словообразовательного анализа неологизмов и окказионализмов, производной основой для которых послужил указанный антропоним, определены продуктивные способы их создания, освещена роль традиционных и новых словообразовательных средств в формировании исследуемых лексических инноваций

Ключевые слова: антропоним, способ словообразования, лексическая инновация, неологизм, окказионализм.

Yenikeyeva S. M. Yenikeyev D. S. Anthroponym DONALD TRUMP as the Base for Creating Lexical Innovations in Modern English. Some extralingual and intralingual factors affecting the vocabulary enrichment in Modern American English are regarded in the article. The subject matter of this work are the peculiarities of new words creation from personal names of outstanding people. Anthroponym DONALD TRUMP, mainly its constituent denoting family name, has become the base for creating a plenty of new words. Affixation, blending and compounding have proved to be the most productive ways of word building based on the anthroponym TRUMP. In virtue of analyses of neologisms and occasional words derived from the studied personal name some trends of English word formation have been revealed. The role of traditional and new affixes in word-building processes has been enlightened. It is found out that the majority of the relevant lexical innovations have negative connotation which represents the attitude of Americans to the president's personality and activity. The lexico-grammatical classes to which the new words derived from the regarded anthroponym belong are the Noun, the Adjective and the Verb.

Key words: an anthroponym, word-building method, lexical innovation, neologism, occasional word.

Стрімкі зміни, що відбуваються у суспільному житті, політиці, економіці й інших сферах, знаходять відбиття у мові, насамперед впливаючи на функціонування й розвиток її лексичної системи. Зміна влади зазвичай спричинює корегування політичного курсу країни, реорганізацію суспільних процесів, модифікацію соціальних програм, що, у свою чергу, впливає на архаїзацію існуючої лексики, яка позначала об'єкти, що втратили свою актуальність, і одночасну появу неологізмів, які номінують нові реалії суспільного життя.

Президентські вибори 2016 року, що відбулися у США, спричинили появу реалій нової парадигми суспільства, які, внаслідок необхідності їхньої номінації, зумовили творення інноваційної лексики в англійській мові, насамперед, у її американському варіанті. Нова лексика, як відомо, може формуватися не лише на базі загальних, але й власних назв: топонімів, антропонімів тощо. Ім'я та прізвище теперішнього президента США Дональда Трампа також стало основою для формування лексичних новотворів. Саме вони й стали **об'єктом** нашої наукової розвідки, а аналіз способів творення нової лексики – її **предметом**. **Актуальність** дослідження зумовлена, насамперед, новизною матеріалу, залученого до кола наукового аналізу, а також необхідністю виявлення шляхів і способів творення нової відантропонімної лексики.

Матеріалом розвідки слугував корпус релевантних лексичних одиниць, дібраний шляхом суцільної вибірки з електронних лексикографічних джерел [UD], текстів електронних та друкованих засобів масової інформації.

Слід зазначити, що сам антропонім DONALD TRUMP уже був об'єктом досліджень. Зокрема, науковці аналізували алюзивні можливості цього власного імені, виявляли лінгвокогнітивні й функціональні параметри вторинних номінацій, створених на його базі [Єнікеєва, Ісмаїлова 2014, с. 79-84]. Яскрава, подекуди екстравагантна, особистість Дональда Трампа – успішного бізнесмена, мільярдера, відомого шоумена, останні тридцять років привертає увагу членів американського суспільства і спонукає їх до словотворчої активності у зв'язку з необхідністю номінації реалій, пов'язаних із цією неординарною особою.

Передвиборча кампанія, самі вибори, перші кроки при владі супроводжувалися появою численних лексичних інновацій, що характеризували політичну активність Д. Трампа, його діяльність, поведінку, зовнішність. Прізвище діючого президента США останнім часом стало справжнім епіцентром вербокративного вибуху. Лексичні інновації, головним чином, формуються в результаті застосування морфологічних способів словотворення: афіксації, телескопії і основоскладання.

Серед неологізмів є слова, створені як за участю традиційних вербокративних засобів (префіксів *anti-*, *pro-* та суфіксів *-ian*, *-ish*, *-ist*, *-ize*, *-ism*, *-esque*, *-ette*), так і нових словотворчих елементів (зокрема, *-crat*, *-free*, *-friendly*, *-mania*, *-nomics*, *-phobia*, *-speak*, *-style*). Неординарна особистість нового президента США викликала як захоплення ним – *Trumpomania*, так і відразу й острах перед його політикою – *Trumpophobia*. Як означення часто використовується неологізм *pro-Trump*, який характеризує прибічників нового президента, здійснювану ним політику, впроваджувані ним економічні інновації, суспільні рухи на його підтримку тощо. Антонімічним до нього є слово *anti-Trump*, яке характеризує тих, хто незадоволений діями Д. Трампа та виступає проти нього, заходи, що проводяться проти його внутрішньої та зовнішньої політики тощо.

Серед лексичних новотворів, які позначають прихильників нового президента, можна виділити такі лексеми, як *Trumpist* – «людина, що захоплюється особистістю Д. Трампа», *Trumpette* – «жінка-фанатка Д. Трампа», *Trumpista* – «затятий ‘трампіст’ латиноамериканського походження», *Trumpicrat* – «виборець, якому Д. Трамп подобається як людина, але не як кандидат у президенти, а з часом і президент». Усі зазначені неологізми були створені у результаті додавання агентивних суфіксів до основи-антропоніма *Trump*.

Неологізм *Trumpicon*, який часто вживається у множині, означає особу або групу людей, зазвичай республіканців та незалежних виборців, які повністю й беззастережно підтримують Д. Трампа та його політику, незалежно від того, правий він чи ні. Ця номінативна одиниця є результатом метонімізації відповідного твірного слова-комполіта, що позначає значок-іконку з тегом «Дональд Трамп», адже саме таку атрибутику носили під час передвиборчої кампанії його прихильники.

У результаті злиття прізвища нового президента з афезезою слова *champion* утворився телескопізм *Trumpion*, що позначає «твердолобого» послідовника Дональда Трампа. Телескопічна одиниця *Trumpionship*, сформувалася внаслідок приєднання кінцевого фрагменту слова *championship* до досліджуваного нами антропоніма. Неологізм *Trumpionship* означає неочікувану та приголомшливу перемогу кандидата. Лексична інновація *trumpflakes*, також створена способом телескопії у результаті злиття прізвища нового президента із фрагментом слова *snowflakes*, означає ярих прихильників Д. Трампа, які беззастережно вірять у нього й в усе, що він говорить. Телескопізм *trumpgret*, що виник у результаті злиття аналізованого антропоніма з афезезою слова *regret*, означає виборця, який голосував за Д. Трампа, але після виборів розчарувався у ньому.

Слово *trumpian*, створене способом афіксації, у сучасній англійській мові вживається як прикметник, що має значення «той, що схожий на Д. Трампа за рисами характеру або поведінкою» і «зарозумілий і самозакоханий (саме таким вважають Д. Трампа)», та як іменник, що має значення «гарячий прихильник Д. Трампа». Як свідчать результати нашого аналізу, ці лексичні одиниці у медійному дискурсі вживаються переважно з пейоративною конотацією. Іронічну конотацію має композит *Trumpfluffer*, що утворився у результаті поєднання прізвища *Trump* та слова *fluffer*, що має значення «розпушувач, збивальна машина». Словом *Trumpfluffer* позначають завзятих прихильників, які усюди голосно розповідають про велич Д. Трампа та не виносять навіть натяку на критику його філософії, поведінки, самозакоханості тощо. Синонімом цієї лексеми з більш негативною конотацією є телескопізм *trumpiot*, створений у результаті злиття прізвища *Trump* та афезези слова *idiot*, який вживається для номінації як самого Д. Трампа, так і всіх його відданих прихильників.

Наведені приклади відбивають ставлення американського суспільства і світового співтовариства до Д. Трампа, яке не є однозначним. У діючого президента є не лише прихильники, але здебільшого ті, хто його не підтримує, критикує та навіть ненавидить. Як свідчить аналіз лексем, похідних від антропоніма DONALD TRUMP, негативна конотація властива більшості цих лексичних новотворів. Наприклад, телескопізм *Trumpidity*, що був створений у результаті поєднання прізвища президента та афезези слова *stupidity*, означає безглуздість слів, теорій, ідей, свавільність вибору членів кабінету, непередбачуваність дій Д. Трампа. Словом *Trumpistic* називають особу, яка виявляє «ознаки марення», такі, що, на думку американців, властиві Д. Трампу, або ж людину, яка говорить нісенітницю, про щось далеке від реальності, безглузде за своєю сутністю.

Неологізм *Trumpism* є багатозначним і має такі лексико-семантичні варіанти: 1) «філософія і політика, яку здійснює Д. Трамп»; 2) «поведінка прихильників Д. Трампа, які пристрасно й безапеляційно захищають його, якщо хтось критикує їхнього кумира»; 3) «форма самозакоханості, нарцисизму, яка ґрунтується на грошах, женоненависництві, расизмі»; 4) «обожнювання Д. Трампа його прихильниками»; 5) «твердження, висловлене фанатами Д. Трампа»; 6) «слово, вираз або синтаксична конструкція, характерна для мовлення нового президента США».

До речі, слово *Trumpspeak* було створено для номінації характерного мовлення Д. Трампа, яке, зокрема, має такі риси, як вживання ряду речень, що не мають зв'язку за змістом, або в яких усі наступні речення є лише перефразуванням попереднього. Цим неологізмом часто позначають мовлення пихатої і самозакоханої людини, яка хвалить свої успіхи і робить вигляд, що не пам'ятає про свої помилки, яка кидає виклик усім, хто ставить під сумнів те, про що цей мовець говорить. Телескопізм *Trumpglish* (< *Trump* + *English*) позначає ухильну та образливу за своєю природою мову Дональда Трампа, для якої характерне використання цілого арсеналу лінгвальних засобів для ухилення від прямої і чесної відповіді на поставлене питання, уникання відповідальності за взяті зобов'язання. Останнім часом це слово часто використовується для позначення мови аферистів.

Лінгвістичні особливості мовлення нового президента США спричиняють чималі труднощі при перекладі його промов іноземними мовами, саме тому перекладачі створили способом телескопії нове слово *Trumpslation* (< *Trump* + *translation*) для найменування процесу інтерпретації важкої для них «мови Трампа». Серед нових прикметників, створених від розглядуваного нами антропоніма, можна також назвати синонімічні лексеми *Trumpesque* (або *Donald Trumpesque*) – «такий, що нагадує або схожий на Д. Трампа», *Trumpian* – «такий, що має відношення до філософії, риторики або стилю Д. Трампа», *Trumpish* – «схожий на Д. Трампа своїми діями, манерою мовлення чи стилем одягу» або «маніакально самозакоханий».

Серед неологізмів є і прикметники, створені за участю нових словотворчих суфіксів - *friendly*, *-free*, *-style*. Слово *Trump-friendly* має значення «налаштований на користь Д. Трампа» (наприклад, *Trump-friendly format*, *Trump-friendly trade*, *Trump-friendly facility*); «наближений до Д. Трампа, позитивно налаштований до нього» (наприклад, *Trump-friendly artists*), «такий, що належить до кола рідних та друзів Д. Трампа» (наприклад, *Trump-friendly businesses*). Новий прикметник *Trump-style* має значення «схожий на щось, притаманне Д. Трампу» (наприклад, *Trump-style campaign*, *Trump-style negotiation*, *Donald Trump-style persuasion*, *Trump-style tweets*, *Trump-style wall*). Прикметник *Trump-free* має значення «вільний від присутності або впливу Д. Трампа», наприклад, *Trump-free America*, *Trump-free summit*, *Trump-free dinner*, *Trump-free news zone*.

Після приходу до влади Д. Трампа розпочалася нова епоха в економічному житті США, яка набула назви «Трампономіка» – '*Trumponomics*', головними принципами якої є скорочення корпоративних та особистих податків громадян, перегляд торговельних угод, виконання заходів фінансового стимулювання, спрямованого на розвиток інфраструктури й оборони країни. Д. Трамп ініціював нову реформу системи охорони здоров'я, яка набула назву *Trumpcare* – неологізм, створений за аналогією до слова *Obamacare* – назвою запровадженого попереднім урядом Б. Обама закону про реформу системи охорони здоров'я та захисту прав пацієнтів (*Patient Protection and Affordable Care Act*).

Непоследовна, інколи повна протиріч, політика нового президента спричинює скандали, які набули назву *Trumpgate* – «скандал, пов'язаний з еміграційною політикою адміністрації Д. Трама», «скандал, спричинений бажанням Д. Трампа побудувати стіну на кордоні між США та Мексикою для запобігання нелегального перетину кордону мексиканцями». Необізнаність нового президента у питаннях дипломатичного етикету та його незграбна поведінка на зустрічі з прем'єр-міністром Японії К. Абе спричинила не лише дипломатичний конфуз, але й сприяла виникненню нового слова *Trumpshake* – рукостискання, що триває набагато довше, ніж встановлено правилами. «Епічне» рукостискання, що тривало понад 20 секунд, у дипломатичних колах іронічно оголосили новим світовим рекордом.

Деякі незграбні перші кроки на посту президента, на думку окремих експертів, шкодять репутації Д. Трампа. Неологізм *Trumpicide*, який виник у цьому зв'язку, має значення «власноруч завдавати вбивчої шкоди своїй кар'єрі; мимоволі шкодити собі». Іншим дієсловом, створеним від антропоніма TRUMP, є лексична одиниця *trumpify* – «схиляти

виборців до голосування за Д. Трампа на президентських виборах 2016 р." та "привласнення Д. Трампом чогось». Дієслово *Trumpize* – «здійснювати внутрішню та зовнішню політику Д. Трампа» має омонім, створений у результаті телескопії *Trump + terrorize*, що має значення «бомбардувати території та застосувати жорстокі й варварські дії до населенні певного регіону світу».

Отже, у результаті дії потужної для американського суспільства політичної події – обрання нового президента, американський варіант англійської мови збагатився численними лексичними інноваціями. Твірною основою для творення оказіональних і узуальних лексичних інновацій слугувало зокрема й прізвище президента Д. Трампа. Головними способами відантропонімної деривації, згідно результатам проведеного дослідження, є афіксація, телескопія та основоскладання. За частиномовними параметрами аналізовані лексичні інновації є іменниками, прикметниками та дієсловами. **Перспективним напрямком** подальших студій вважаємо дослідження особливостей формування і функціонування сталих виразів з антропонімом DONALD TRUMP.

Література

Єнкеева С. М., Ісмаїлова Е. А. Алюзивні антропоніми в англомовному публіцистичному дискурсі : лінгвокогнітивний і прагмастилістичний аспекти : Монографія / С. М. Єнкеева, Е. А. Ісмаїлова. – Запоріжжя : «Просвіта», 2014. – 207 с.
UD: The Urban Dictionary [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.urbandictionary.com/define.php?term>

УДК: 811.111'42

ЄРШОВА І. М.

(ССЗШ № 46 з поглибленим вивченням англійської мови ім. В. Чорновола м. Львова)

ПРЕЗЕНТАЦІЯ POWERPOINT ЯК МУЛЬТИМЕДІЙНИЙ ЖАНР НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Стаття присвячена проблемі вивчення презентації PowerPoint як мультимедійного жанру у сфері навчально-педагогічного дискурсу. Розглянуто особливості педагогічної презентації уроків англійської мови у молодшій школі за комунікативними параметрами: комунікативна мета, комунікативний смисл, концепція автора, концепція адресата, подійний зміст, чинник комунікативного минулого, чинник комунікативного майбутнього. Виявлено субжанри: привітання, мовна зарядка, фонетична зарядка, похвала, подяка, прощання та гіпержанр: лист. Результати дослідження підкріплені прикладами презентації PowerPoint, розміщених на Інтернет-сайтах: www.eslovocabfox.com, www.esl-galaxy.com, www.kizSchool.com, www.abcteach.com, www.teacherjournal.com.ua.

Ключові слова: презентація PowerPoint, субжанр, гіпержанр.

Єршова И. Н. Презентация PowerPoint как мультимедийный жанр на уроках английского языка. Стаття посвящена проблеме изучения презентации PowerPoint как мультимедийного жанра в сфере учебно-педагогического дискурса. Рассмотрены особенности педагогической презентации уроков английского языка в младшей школе по коммуникативным параметрам: коммуникативная цель, коммуникативный смысл, образ автора, образ адресата, событийное содержание, фактор прошлого, фактор будущего. Вывявлено субжанры: приветствие, языковая зарядка, фонетическая зарядка, похвала, благодарность, прощание и гипержанр: письмо. Результаты исследования подкреплены примерами презентации PowerPoint, размещенных на Интернет-сайтах: www.eslovocabfox.com, www.esl-galaxy.com, www.kizSchool.com, www.abcteach.com, www.teacherjournal.com.ua.

Ключевые слова: презентация PowerPoint, субжанр, гипержанр.

Yershova I. M. The PowerPoint Presentation as a Multimedia Genre at the English Lessons. Multimedia uses a combination of different content forms such a text, audio, images, animations, video. Speech genres are the methods of speech which are adopted in the specific situation and consist of speech acts, illocutionary force of which performs the strategies and tactics of the addresser; the social standard of the interaction, typed forms of linguistic communication. The present paper presents the PowerPoint Presentation as a multimedia genre in the pedagogical discourse. The peculiarities of the PowerPoint Presentation are considered for communicative parameters: a communicative purpose, a communicative sense, a model of the addresser, a model of the addressee, a content of the action, a temporal factor of the communicative past, a temporal factor of the communicative future at the English lessons in the primary school. The addresser (teacher) is an official, authorized a certain institution. He (she) has the right to create a discourse. He (she) is a specialist in English, he (she) knows a system of English, lexical and grammatical rules, roles of the speaker and the listener, the psychological characteristics of pupils. He (she) is a creative person. The PowerPoint presentation presents vocabulary and grammar of the English lessons. It develops articulation skills, reading skills, listening skills, speaking skills, writing skills, attention, memory, imagination, abilities to concentrate. The PowerPoint presentation is the interaction the addresser (the teacher) and the addressee (pupils), it consists of three compositional parts: Introduction, the main (informative) part and the final part. The paper considers subgenres: greeting, warm-up, phonetic drills, praise, thank, farewell and a hypergenre: a letter. The author